

Karel ende Elegast

Unknown , Geert H.M. Claassens

[Download now](#)

[Read Online](#) ➞

Karel ende Elegast

Unknown , Geert H.M. Claassens

Karel ende Elegast Unknown , Geert H.M. Claassens

Karel de Grote (742-814), de illustere Frankische vorst die in 1165, ruim driehonderd na zijn dood, heilig werd verklaard, is uit vele middeleeuwse verhalen bekend. Hoewel hij altijd de rol van monarch vervult, wordt zijn personage wisselend neergezet. Soms verschijnt Karel als een daadkrachtig strijder en aanvoerder, soms als een twijfelaar en een enkele keer zelfs als een despoot die zich door slechte raadgevers laat misleiden.

In Karel ende Elegast zien we hem in een opmerkelijke dubbelrol: de grote koning speelt - in opdracht van God - voor dief. Maar door aan het goddelijke gebod te gehoorzamen krijgt Karel de gelegenheid om de trouw van twee van zijn vazallen te toetsen. Hij ontdekt dat de verbannen Elegast hem altijd trouw is gebleven en ten onrechte te zwaar is gestraft en dat hij de verraderlijke vazal ten onrechte heeft vertrouwd. Door deze ontdekking kan hij een aanslag op zijn leven voorkomen en ervoor zorgen dat ieder krijgt wat hij verdient.

De Alfa-reeks omvat poëzie, proza en toneel uit verschillende eeuwen en van verschillende auteurs. De reeks richt zich in eerste instantie op eerste- en tweedejaars studenten Nederlands, maar is ook bedoeld voor een in literatuur geïnteresseerd publiek. De teksten zijn, waar nodig, door deskundigen van commentaar en woordverklaringen voorzien.

Karel ende Elegast Details

Date : Published January 18th 2002 by Amsterdam University Press (first published 1250)

ISBN : 9789053565636

Author : Unknown , Geert H.M. Claassens

Format : Paperback 56 pages

Genre : Academic, School, Classics, European Literature, Dutch Literature, Literature, Poetry

 [Download Karel ende Elegast ...pdf](#)

 [Read Online Karel ende Elegast ...pdf](#)

Download and Read Free Online Karel ende Elegast Unknown , Geert H.M. Claassens

From Reader Review Karel ende Elegast for online ebook

HoneyYuzuTea says

There's nothing special about this book.. Just a short novel for school.

Merle says

echt geweldig. klassieker

Marjolijn says

Eigenlijk het leukst in de oorspronkelijke tekst: het ritme, de (voor ons) rare zinsopbouw en het magische gevoel iets te kunnen lezen wat zo oud is.

Berber says

Witty and interesting. I love Middle Dutch! Love the analytical aspects as well. I would def call my child Elegast if this wouldn't mean a lifetime of bullying or raised eyebrows at least.

Robert van Hees says

Het verhaal behoort tot de zgn. Karelepiek, Karel de Grote vertolkt de hoofdrol. Het bestaat uit 1414 verzen en is omstreeks 1270 geschreven in Brabant. De auteur is onbekend. Ik heb een moderne versie van het verhaal gelezen (Slings, 1997) en een 'oude' versie met 1414 verzen (Ent, W. van den (1954). De moderne versie is prima (voor)lees literatuur voor jong en oud.

HET VERHAAL

De nacht voor de hofdag krijgt Karel de Grote in een droom bezoek van een engel die hem opdraagt om uit stelen te gaan, anders zal hij sterven.

“Hi zeide: “Staat op, edel man,
Doet haastelike uw kleder an,
Wapent u ende vaart stelen,
Oft gi verliest lijf ende ere.” [vers 19-24]

Eerst staat Karel sceptisch tegenover de betrouwbaarheid van de engel, maar wordt overtuigd wanneer deze de opdracht tot driemaal toe herhaalt (3 is het getal van God) en hij rijdt het donkere woud in om te gaan stelen. Al rijdend door het woud komt Karel tot het inzicht dat hij zijn trouwe ridder Elegast te zwaar heeft gestraft door hem te verbannen voor een klein vergrijp. Hij komt dan een zwarte ridder tegen, aan wie hij

zijn naam niet wil vertellen. Nadat de vorst de onbekende, die Elegast blijkt te zijn, heeft verslagen in een opstootje, stelt hij zichzelf voor als Adelbrecht ('van adellijke geboorte'), omdat hij niet wil dat Elegast weet dat de koning uit stelen is gegaan.

"Ik zal u zeggen minen name,
Ees 't uw wille ende bekwame.
Geheten ben ik Adelbrecht.
Ende plege te stelene over recht
In kerken en de in kluzen
Ende ook in alle godshuzen.
Ik stele allerhande zaken". [versen 567-573]

Karel/Adelbrecht stelt dan voor om bij de koning (bij zichzelf dus) in te breken, maar een verontwaardigde Elegast verwerpt zijn voorstel: hij is nog steeds trouw aan zijn vorst. In plaats daarvan wil hij Eggeric, Karels kwaadaardige zwager, gaan bestelen. Elegast vermoedt al snel dat Karel/Adelbrecht geen echte dief is, onder meer omdat hij een ploegschaar wil gebruiken om in te breken in Eggermonde, Eggerics kasteel. Eenmaal aangekomen sluipt Elegast als eerste naar binnen. Daar wordt de meesterdief door een haan, die hij met behulp van magische kruiden kan verstaan, gewaarschuwd dat de koning in de buurt is.

"Wat hanen kraaien ende honde bilen.
Doe verstond hi ter wilen
An enen hane, an enen hond,
Ende zeiden, dattie konink stond
Buten hove, in haar latijn.
Elegast sprak: "Wat mag dit zijn?
Zoude die konink zijn hier voren?
Ik duchte, dat mi naket toren." [verzen 769-776]

Wanneer Elegast dit hoort, wil hij Karel/Adelbrecht waarschuwen. Elegast wil naar huis, maar Karel/Adelbrecht weigert, en ze gaan verder. Nadat ze een grote buit vergaard hebben, maakt Karel/Adelbrecht weer aanstalten om te vertrekken. Maar Elegast wil eerst nog een kostbaar zadel stelen uit de slaapkamer van Eggeric. Deze wordt echter wakker door het lawaai van de belletjes van het zadel. Zijn vrouw, de zuster van koning Karel, probeert hem te kalmeren en dat brengt hem ertoe te vertellen wat hem zo onrustig maakt: hij wil Karel op de hofdag om het leven brengen. Omdat ze vervolgens razend kwaad wordt, slaat Eggeric haar een bloedneus.

"Eggeric sloeg also houde
Die vrouw vor naze ende mond,
dat haar 't bloed terzelver stond
Ter naze enten mond uutbrak." [verzen 910-913]

Elegast, die zich in de slaapkamer van Eggeric en zijn vrouw bevindt, vangt haar bloed op met zijn handschoen als bewijs voor het plan van Eggeric. Nadat hij weer naar buiten is gegaan, vertelt Elegast Karel/Adelbrecht over het complot. De koning beseft nu waarom God hem uit stelen liet gaan. Omdat Elegast de koning niet meer onder ogen durft te komen, zegt Karel/Adelbrecht dat hij de vorst wel op de hoogte zal brengen en keert hij terug naar zijn kasteel. De volgende dag, op de hofdag, beschuldigt Karel Eggeric en de andere samenzweerders van het verraad en doet hij een beroep op Elegast als getuige. Die toont de bebloede handschoen als bewijs van Eggerics schuld. Elegast daagt Eggeric uit tot een tweegevecht om uit te maken wie de waarheid spreekt. Wanneer blijkt dat

Eggeric en Elegast evenwaardige duelleerders zijn, bidt Karel tot God.

“Doe zeide die konink van Frankrike:

“God, also gewaarlike

Alse gi mogende zijt,

Zo moeti korten dezen strijd

Ende dit lange gevechte

Na redene ende na rechte.” [verzen 1377-1382]

De trouwe Elegast doodt Eggeric, wordt in ere hersteld en mag met de weduwe van Eggeric, de zuster van Karel, trouwen.

“Die konink gaffem Eggeriks wijf.

Zi waren tsamen al haar lijf.

Dus moete God al onze zaken

Voor onze dood te goede maken!

Des gonne ons die Hemelse Vader!

Nu zeget Amen allegader.”[verzen 1409-1414]

ANALYSE

In het begin van het verhaal komen herkenbare christelijke elementen aan bod: Karel wordt in een droom driemaal bezocht door een engel. Gods ingreep zal uiteindelijk leiden tot Karels ontdekking van Eggerics verraad. De tegenstelling tussen God en de duivel wordt ook beschreven door middel van getallensymboliek. De engel verschijnt driemaal. Voor Karel is dat het bewijs dat het daadwerkelijk een bevel van God is om uit stelen te gaan. De duivel heeft slechts de kracht om tweemaal te verschijnen.

Behalve christelijke elementen zijn er ook sprookjeselementen. Elegast beschikt over de gave om met dieren te kunnen spreken na het innemen van een toverkruid. Los daarvan kent hij ook toverspreuken. Daarmee heeft hij Eggeric en zijn vrouw in slaap gebracht. Tijdens de middeleeuwen hadden bepaalde plaatsen een symbolische waarde. Zo werd het hof geassocieerd met veiligheid en het woud met een plaats waar alles misliep. In dit verhaal is de connotatie van het woud niet enkel negatief. Niet alleen woont de goede Elegast er, maar het is tevens de plaats waar Karel tot bezinning komt over de harde veroordeling en verbanning van zijn trouwe vazal.

Een ander voorbeeld waarbij symbolische waarden worden omgekeerd, is de betekenis van de kleur zwart. Dat stond in de middeleeuwen namelijk symbool voor alles wat slecht was. Elegast die een zwart harnas aanheeft, wordt eerst gezien als een vijand voor Karel. Later blijkt hij echter goed te zijn, ondanks de zwarte kleur van zijn harnas.

Verder kunnen er ook humoristische elementen in het verhaal worden aangetroffen. Dit is bijvoorbeeld te merken aan de manier waarop Karel de Grote wordt voorgesteld. Wanneer hij zich in het woud bevindt, wordt hij beschreven als een bange vorst. De koning is bang in het donker, terwijl de verteller beschrijft hoe helder de hemel is. Een ander voorbeeld waarin Karel op een humoristische manier beschreven wordt, is het moment waarop hij en Elegast voor de muren van Eggerics woning staan. Zijn onprofessioneel gedrag als dief wordt meteen duidelijk wanneer hij de stenen muur wil slopen met een ploegschaar. Dit werktuig wordt enkel gebruikt om lemen muren open te breken. Elegast lacht hem hartelijk uit en vraagt zich af of hij wel een dief is. (“Doe stond Elegast ende loech, Ende vraagde, waar hij ’t dede maken.” [versen 724-725])

Het verhaal is spannend (de duels en de inbraak) en humoristisch (bang in het donker bij een heldere hemel). Het stimuleert de fantasie van de lezer en prikkelt de lezer om het verhaal zelf in te vullen. De lezer kan zich identificeren met de ridders (duels), dan wel met de jonkvrouw (bloedneus). Gaat het verhaal goed aflopen? Gaat Karel ‘winnen’? De lezer ‘leert’ van het verhaal (historie, normen en waarden).

Karel ende Elegast is een prachtige roman. Het heeft diepgang, is spannend, heeft humor en is informatief en opvoedend. Dit historische verhaal bevat taferelen (hofdag), spannende passages (duels, inbraak) en emotionele momenten (bloedneus, duel tot de dood) die zich uitstekend lenen voor voorlezen. Het verhaal kan de aanleiding zijn tot een gesprek over die (ridder)tijd, de middeleeuwen. Historische verhalen zijn geschikt voor vakintegratie: museumbezoek, historische film bekijken, muziek uit die tijd beluisteren en andere cultuuruitingen uit die tijd opzoeken. (Van Coillie, 2007)

Karel ende Elegast sprak mij aan vanwege de thematiek (goed versus kwaad). Daarnaast had ik in mijn jeugd, en nu nog steeds, een voorliefde voor ridderverhalen. Je fantasie gaat met het verhaal aan de haal. De spanning die het oproept, de beschrijving van de taferelen en de onderliggende (pedagogische) boodschappen: waarden en normen en het goede boven het kwade. Toen ik het verhaal onlangs weer las bekwam mij hetzelfde gevoel als pakweg 40 jaar geleden. Ik weet zeker dat, als je het verhaal op een goede manier voordraagt/vertelt, je de jeugd aanspreekt. Het is geschikt voor jonge lezers.

Bronnen:

? Coillie, J. van (2007). Leesbeesten en boekenfeesten. Leusden: Davidsfonds

? Ent, W. van den (1954). Karel ende Elegast. Zwolle: N.V. Uitgevers-maatschappij W.E.J. Tjeenk Willink

? Slings, H. (1997). Karel ende Elegast. Amsterdam: Amsterdam University Press

? Internet: Wikipedia

Celine says

Cute little story. There are a lot of inconsistencies throughout the tale because of the retelling and copying by countless people who all thought they knew best. I read the translated edition, with annotations in the sideline.

It has a clear message and is easy to follow. I liked it better than I thought I would.

Emiel says

Erg leuk en interessant boekje dat niet alleen het verhaal van Karel ende Elegast vertelt, zowel in de originele vorm als in een moderne vertaling die een stuk makkelijker te lezen is, maar het ook in de context plaatst van de tijd waarin het verhaal zich afspeelt en de tijd waarin het verhaal wordt verteld. Daar zit namelijk zo'n 400 jaar tussen. Het boek vertelt over de leefwijze en gebruiken in de middeleeuwen, maar ook over de literatuur in die tijd en de manieren waarop verhalen werden overgeleverd. Veel uitleg wordt gegeven op basis van wat zich in het verhaal voordoet. Een aanrader als je geïnteresseerd bent in geschiedenis!

Wilfried says

Ik had me voorgenomen mijn kennis van de Nederlandse letteren bij te spijkeren. Daartoe heb ik me gebaseerd op de "officiële" canon der Nederlandse literatuur en op de canon van Knack voor het Vlaamse gedeelte. Dit is het eerste werk in de reeks.

Karamellenverzen. Dat is het woord dat als eerste bij me opkwam nadat ik met veel moeite een begin van de

tekst kon ontcijferen. Zonder vertaling is er geen beginnen aan. Echte ontspanningslectuur kan je dit dus bezwaarlijk noemen.

Het wordt interessanter als je de toelichtingen leest. Dan kan je één en ander historisch duiden. Je bent dan echter meer met geschiedenis bezig dan met lectuur.

Of dit nu echt zo'n grote literatuur is, betwijfel ik. Het is gewoon één van de weinige werken die de middeleeuwse vernielingen overleefd heeft. Maar goed, je mag de moed niet opgeven met 1 moeilijk boek. Waarom sommigen dit drie sterren geven begrijp ik niet goed. Dat lijkt me wat overdreven.

Ingrid Hermans says

Ik heb dit boek gelezen voor Historische Letterkunde: middeleeuwen. Ik heb het gelezen in het Middelnederlands en vond het fijn mijn Middelnederlands te kunnen oefenen. Het verhaal was niet slecht, maar het is niet helemaal mijn stijl :p

Maaïke Fleerackers says

Worth the read. I liked the extra information on that time because it makes some parts of the story more clear.

Elena says

2,5

Sjors Mol says

Vreselijk boek.

Maud says

I found this book very interesting. In this version, there is the original medieval text and next to it is a more modernized version. The story is good and I enjoyed reading it. I had to use it for a school essay and it was a very easy book to use it for that. I don't think I would have picked it up if it wasn't for school but it has a nice place between my other books now.

Margot says

Verplicht leesvoer eindexamen Nederlands.
Wat ik er van moest leren???

Hila says

I had to read this for school, so I never enjoyed this book.
